

Chodouňské NOVINKY

Vydává obec Chodouň - zdarma

Slovo starosty

Vážení chodouňští spoluobčané, dostáváte do ruky první číslo Chodouňských novinek v letošním roce, a to je asi ta správná příležitost se s vámi podělit o nové úkoly a projekty, které před zastupitelstvem obce stojí. Před tím mi ale ještě dovoluji vás informovat o dvou příjemných věcech, které se odehrály na sklonku loňského roku. Jde o vyhodnocení úspěšnosti projektu výstavby nové školky a projektu výsadby alejí. V obou případech bylo poskytovatelem dotace konstatováno, že jsme splnili všechny podmínky přidělení dotace a ty nám byly na konci roku proplaceny v celkové částce 3,7 mil za mateřskou školku a 200 tis. na aleje a krajinný prvek na Hájích.

V letošním roce nás čeká zahájení několika důležitých akcí, které se již delší dobu připravují. V měsíci lednu nám byly předány hotové projekty na chodník na vršek k Pecím a dokumentace na novou ulici na Orlíkách. Obě dokumentace nyní slouží k zahájení procesu stavebního řízení.

pokračování na 2. straně

Chodouň pomáhá Ukrajině!

Když jsem psal pravidelný sloupek do letošního prvního čísla Chodouňských novinek, neměl jsem vůbec tušení, že ještě narychlo před jeho vydáním budu psát tyto další řádky. V průběhu února jsme doufali, že končící epidemie COVIDU nám dává naději na návrat do normálního života. Bohužel nastaly události, které tuto naději minimálně o měsíce ne-li déle odsouvají.

Samozřejmě, že tím důvodem je situace na Ukrajině, která byla napadena ruským agresorem. Vzniklá utečenecká vlna žen a dětí z prostoru válečného konfliktu se tak dotýká nyní i nás. Jsme

opravdu rádi, že se naši občané velmi aktivně zapojili do pomoci lidem utíkajícím před válečnou hrůzou. Od soboty 26. února tak probíhají v naší obci aktivity směřující k faktické pomoci ukrajinským ženám a dětem. V současné době také díky velké materiální a finanční pomoci řady spoluobčanů, ale i zcela neznámých lidí, se nám podařilo připravit prostory na ubytování celkem 25 maminek s dětmi. Také se nám podařilo zajistit díky sbírkám dostatek hygienického materiálu, lůžkovin, trvanlivých potravin, hraček či nábytku a potřebné elektroniky.

pokračování na 2. straně

Slovo starosty

dokončení z 1. strany

Věřím, že do podzimu letošního roku budou příslušná povolení získána, aby mohly být akce stavebně zahájeny – ulice na Orlíkách a případně chodníku mohla být podána žádost o dotaci z programu Leader v MAS Karlštejsko.

Ještě poznámka k chodníku na Pece. V nejbližší době proběhnou také jednání se zástupci obyvatel této lokality obce nad projednáním návrhů na zlepšení bezpečnosti silničního provozu v tomto úseku do doby než bude chodník vystavěn.

Na jaře letošního roku budou také zahájeny práce na rekonstrukci přízemí vily velkostatku č. 18 pro potřeby využití pro nové prostory kancelář Obecního úřadu. Na rekonstrukční práce bylo v prosinci 2021 požádáno o dotaci z programu středoevropského kraje. Také chceme zahájit veřejnou debatu o využití hospodářských budov a dvora velkostatku tak, aby na jeho využití mohla obec profitovat a zároveň vzniklo architektonicky i užitkově plnohodnotné místo ve středu obce.

Na posledním veřejném zasedání obecního zastupitelstva v prosinci 2021, bylo schváleno přijetí pracovníka údržby obce na plný úvazek. Je jím paní Zdena Hajná a pro obec již začala pracovat od 1. 2. 2022. Také bylo schváleno zakoupení užitkového vozidla ISUZU pic up s nosností 3,5t. Důvodem byla dlouhodobě nevyřešená otázka nové multifunkční k zajištění údržby obce a také zajištění provozu drobné těžby dřeva v obecních lesích s možností jeho svozu pro potřeby obce ale také občanů. Vozidlo bychom měli převzít v měsíci březnu.

V měsíci březnu dojde

také k umístění tzv. Z-boxu Zásilkovny v naší obci, a to s největší pravděpodobností u prodejny COOP. Z-box bude sloužit pro potřeby našich občanů jako zásilkovna pro příjem i odesílání zásilek. Věříme, že tato služba bude se zájmem využívána.

Jako poslední a myslím, že velice důležitou zprávu, o kterou se s vámi považuji za nutné podělit je připravovaná změna ve vedení mateřské školky. Současná ředitelka Milena Zadáková odchází po ukončení tohoto školního roku do důchodu a obec jako zřizovatel v měsíci březnu plánuje vypsat výběrové řízení na novou ředitelku mateřské školky s nástupem od nového školního roku 2022/23. Věřím, že se nám přihlásí dostatek vhodných zájemců, ze kterých budeme moci vhodnou náhradu za paní Milenu Zadákovou vybírat.

Vážení spoluobčané, je zcela zřejmé, že před obecním zastupitelstvem je v letošním roce spousta úkolů, které je potřeba zvládnout abychom k nim měly dostatek elánu, sil a zdraví a také pochopení a ochoty pomoci ze strany vás, obyvatel Chodouně.

Ing. Josef Stehlík
starosta obce Chodouně

Chodouně pomáhá Ukrajině!

dokončení z 1. strany

Při této příležitosti bych chtěl velice poděkovat za maximální nasazení paní Yvonce Hříbalové, Markétě Stehlíkové, Zdeně Hajné, Gábině Ukové, Monice Čadkové, které nepočítají hodiny svého volného času a plně se věnují organizování pomoci. Chtěl bych také poděkovat panu Pavlu Růžickovi, panu Koubkovi a panu Johanovi, kteří nabídli bezúplatně své ubytovací prostory. A v neposlední řadě bych chtěl poděkovat Vám všem, kteří jste jakkoliv pomohli nebo se chystáte ještě pomáhat při vytváření důstojných podmínek pro život ukrajinských běženců, žen a dětí ubytovaných v naší obci. Nesmím také zapomenout poděkovat managementu firmy Kaufland, kteří zajistili sbírku trvanlivých potravin a do naší obce je přivezli.

Vážení spoluobčané,

průběh války na Ukrajině bohužel nevede k optimistickému očekávání jejího brzkého konce. Z toho pro nás jednoznačně vyplývá, že naše soužití s lidmi utíkájícími před válkou bude trvat minimálně měsíce možná i roky. Chtěl bych Vás proto požádat, abyste nepolevovali v ochotě pomoci jim řešit jejich svízelnou situaci a také byli maximálně shovívaví a vstřícní k jejich situaci vynucenému pobytu v naší obci. Již nyní se ubytováním u nás v obci zajišťuje práce v okolních firmách tak, aby nebyli zcela závislí na podporách a milodarech. Za Vaši vstřícnost a pochopení předem děkuji.

Sláva Ukrajině!

Ing. Josef Stehlík
starosta obce Chodouně

Výstavba chodníku

Projektová dokumentace k výstavbě chodníku u hlavní komunikace je dokončená. Projekt je ve fázi stavebního povolení a skládá se z několika částí: projektu chodníku, dešťové kanalizace, veřejného osvětlení a přeložky CETIN. Výstavba chodníku by měla být financovaná v rámci projektu MAS Karlštejsko. Do budoucna se uvažuje o jeho prodloužení o další úsek.

Chodouňské tvoření

Milí Chodouňáci, měla jsem pro vás rozespaný článek o tom, jak chodíme s holka-ma tvořit do obecního podkrovního bytu nad naším kulturním domem. Všichni ale víme, co se stalo a že v onom bytě byli ubytováni první příchozí z Ukrajiny. Doba je mezní a všichni jsme si asi mysleli, že po covidu už nemůže přijít nic horšího. Každý má teď své starosti a zcela jistě pomáhá tak, jak to cítí a na co mu síly a prostředky stačí.

Co je ale také důležité, úzce s tím souvisí a na co občas zapomínáme je, že péče o druhé by měla být vyvážená i péčí o sebe. Kde není co brát, není ani co dávat. Víte, proč se už tolik let scházíme právě nad tvořením? Zcela určitě to není jen touha vytvořit si další mističku, korálkovou ozdobu nebo

ošatku z pedigu. Nedílnou součástí totiž není pouze společné sdílení zkušeností a umu, ale také radosti a někdy i trápení. Každá z nás moc dobře ví, jak léčivé to umí být. Hodně se smějeme, bavíme se historkami ze života, občas si i skáče-mo do řeči, protože si toho chceme tolik říct...

Udělat si čas na druhé stejně jako na sebe, něco hezkého vytvořit a zároveň někomu pomoci nebo někoho něco naučit je přesně ta rovnováha, o kterou usilujeme.

Pokud máte i vy pocit, že něco takového potřebujete, přijďte mezi nás. Aktuální informace najdete na www.facebook.com/tvoreni-chodoun. Jak budeme fungovat dál přesně nevíme, ale že fungovat nějak budeme, ano.

Zuzana Čítková

Zájmové kroužky keramiky

Je tomu více než deset let, kdy mohou děti v rámci mateřské školky navštěvovat kroužky keramiky. Za to patří velké poděkování paní ředitelce MŠ Mileně Zadákové, která se tehdy zasazovala o to, aby školka mohla tento kroužek nabízet. Keramické kroužky v té době probíhaly pod hlavičkou Střediska volného času Hořovice, kam se výrobky vozily na vypálení.

Z iniciativy rodičů dětí, které opustily MŠ, se zájmový kroužek rozšířil i o děti navštěvující základní školu. Za tímto účelem obec nabídla prostory obecního bytu, kde kroužky mohly probíhat. Postupem času kroužky ke-

ramiky začalo navštěvovat přes 30 dětí z Chodouně a blízkého okolí a stalo se náročné každý týden přepravovat na vypálení velké množství výrobků do Hořovic. V roce 2019 jsem proto požádala obec, zda by zvážila možnost zakoupit pro tyto kroužky keramickou pec, protože situace se stávala složitou i pro SVČ Hořovice, kde jednu pec užívalo několik vesnic z okolí a kapacitně už začala být přetížená.

Obec podruhé tyto kroužky podpořila a na jaře 2019 do obecního bytu přibyla i pec. Od té doby keramiku navštěvuje přes 40 dětí a jednou za měsíc ve večerních hodinách i dospělí. Mám z toho velkou radost, protože vidím, že tato aktivita děti baví a nejenom děti, ale i dospělí.

Ing. Helena Nejedlá

Společnost

Životní jubileum oslavili:

- ✗ Zeman Jindřich
- ✗ Jermolajev Igor
- ✗ Dvořák Jiří
- ✗ Hříbalová Ivana
- ✗ Paur Petr
- ✗ Folk Václav
- ✗ Zoul Milan
- ✗ Hubáček Milan

Opustili nás:

- ✗ Krak Jiří
- ✗ Klazarová Zdeňka
- ✗ Klika Josef
- ✗ Hájková Mária

Zubaři (8-11 h)

- ✗ 19. – 20. 3. MUDr. Joukl Jan, Králův Dvůr, Průmyslová 614, tel.: 728 349 403
- ✗ 26. – 27. 3. MUDr. Holmanová Jarmila, Hořovice, Komenského 49, tel.: 311 516 660
- ✗ 2. – 3. 4. MUDr. Třesohlavá Magdaléna, Lochovice 308, tel.: 723 556 474
- ✗ 9. – 10. 4. MUDr. Karmazínová Jitka, Hořovice, Komenského 49, tel.: 311 516 660
- ✗ 15. – 16. 4. MUDr. Kozlerová Irena, Beroun, Plzeňská 1880, tel.: 737 171 408
- ✗ 17. – 18. 4. MUDr. Khamchukov Olexii, Beroun, Pod Kaplankou 508, tel.: 705 126 502
- ✗ 23. – 24. 4. MUDr. Krůta Václav, Beroun, Havlíčkova 113, tel.: 311 625 901
- ✗ 30. 4.–1. 5. MUDr. Kurtáková Katarína, Beroun, Pod Haldou 64, tel.: 777 742 971

► Výrobky dětí z MŠ.

► Výrobky dětí ZŠ.

► Keramická pec v obecním bytě.

Otužování

Rozhodli jsme se během koronakrize, udělat něco pro své zdraví, a začali jsme se otužovat. Že na tom není nic, co by mohlo být příjemného? Po pár návštěvách chodouňského jezu jsme změnili názor. Je to velmi zvláštní, ale příjemný pocit, který pocítíte právě potom, co vylezete ven z chladné vody. Pokud by se chtěl příští sezónu někdo přidat, nebo dokonce ještě letošní, stačí se ozvat například na fb stránku Komunita Chodouň a určitě se dohodneme.

Ze života Sboru dobrovolných hasičů Chodouň

S dalším číslem Chodouňských novin bych vás opět rád seznámil s tím, co se událo nového v našem sboru. Vyjma probíhající opravy výjezdové Tatry 815, která pomalými krůčky postupuje kupředu, byl začátek roku spojen s dvěma důležitými událostmi.

První z nich byla valná hromada sboru, která se po roční odluce zaviněné protiepidemickými opatřeními konala premiérově v obecní vile. Ta, ačkoli ještě nebyla rekonstruována, totiž nabídla prostory přesně podle našich představ. Museli jsme sice vyřešit pár neočekávaných komplikací, nicméně to se nám během jednoho dopoledne hravě podařilo. Pouze tedy vytápění budeme muset do budoucna věnovat více pozornosti, jelikož v některých okamžicích bylo citelně znát, že se valná hromada koná v lednu. Na samotné valné hromadě se nás pak mnoho nesešlo, nicméně s přihlédnutím k probíhajícímu řázení Covidu-19, lze brát nadpoloviční účast i tak jako

úspěch. Všem, kdo se ten den zastavili a případně přidali i ruku k dílu při přípravách, bych chtěl tímto moc poděkovat. Zároveň bych chtěl také poděkovat obci Chodouň, za velice příjemné překvapení, které si pro nás připravila. Na valné hromadě nám totiž starosta obce Chodouň Ing. Josef Stehlík předal slavnostní prapor, který pro nás vedení obce nechalo vyrobit.

Druhou událostí, kterou náš sbor v průběhu posledních měsíců řešil, bylo uspořádání tradičního hasičského plesu. Ačkoli se nejprve zdálo, že nám řázení Covidu-19 opět zkaží plány a pořádání plesu znemožní, změny protiepidemických opatření nám pro tentokrát pomohly. Jelikož jsme měly kapelu domluvenou dlouho dopředu, mohli jsme se v podstatě za 5 minut 12 rozhodnout (což v našem případě bylo přibližně 3 týdny před plánovaným datem), že ples nakonec uspořádáme. Po dokončení všech potřebných příprav jsme

pak s netrpělivostí očekávali, zda se nám podaří navázat na dobu předcovidovou. V posledních letech se totiž ukázalo, že je plesová sezona v Chodouni opět v kurzu, na což jsme chtěli nyní navázat. Druhá únorová sobota pak ukázala, že byla naše nervozita zbytečná. Na poslední roky rekordní návštěvnost totiž potvrdila, že je o kulturní dění v Chodouni stále velký zájem a dle mého názoru se

jednalo o jeden z nejzdařilejších hasičských plesů posledních let. Pevně věřím, že jste si ples užili stejně jako my a budu se těšit další rok opět na viděnou. Závěrem bych chtěl ještě poděkovat všem, kdo se na přípravách plesu podíleli, sponzorům, bez kterých by nebylo možné připravit tombolu a samozřejmě hlavně vám všem, kteří jste na ples zavítali.

Ing. Ondřej Peták

Obecní ples 2022

Po dvouleté pauze proběhl 26. února 2022 XX. Obecní ples. I přes relativně malou účast jsme si ho všichni užili. Kapela skvěle hrála k tanci i poslechu, a tombola byla bohatá. Těšíme se na další ročník a setkání s Vámi všemi.

Obec Chodouň

Okénko podnikatelů a firem

V této rubrice Vám budeme přinášet informace a prezentaci výrobků a práce místních firem.

Levandulové údolí

Levandulové pole v Chodouni se rozkládá na vápencových mořích v samém srdci Geoparku Barrandien, který by měl být v dohledné době zapsán na seznamu Unesco. Právě tady se skvěle daří Levanduli lékařské, kterou už naši předkové považovali za královnu bylin. Na polích se aktuálně nachází 40 000 sazenic a v květu ji můžete vidět každoročně od června a hlavní období sklizně probíhá od července do srpna. Levandule se využívá na výrobu olejů, koření či limonád.

V březnu otevřelo Levandulové údolí konečně po těžkých dobách Covidových svou vlastní ekomanufakturu s farmářským obchodem, restaurací a samozřejmě čajovnou v léčebné zahradě u BIO višňového sadu a našich biozahrad, ze kterých připravujeme pokrmy.

Kromě spolupráce s BIO Rakytníkem z Bohdalova, Pampeliškou v kávou a pivovarem místní produkce budeme prodávat i výrobky místních řemeslníků a producentů. Budete si moci stočit vlastní Extra virgin olivový olej z řecké BIO farmy, načepovat bez obalu BIO Levandulový sirup, a doufejme, v budoucnu i mléko z Chodouně a další produkty.

Co je ale největší novinkou? Ukazuje se, že trvalý vítr a mrazivé měsíce v Levandulovém údolí blahodárně působí na kvalitu biodynamických léčivých látek uvnitř Levandule Chodouňské, a tak budete s námi hrdými a šťastnými sousedy, že se nám daří mít zde světový unikát i díky minerálům ve vápencových mořích i stresu, který bylinu podněcuje k tvorbě vysokého obsahu léčivých látek.

Budeme rádi, když využijete i vy našeho BIO Levandulového aroma domku k léčení dýchacích, nervových, trávicích a endokrinních nemocí. Můžeme nabídnout léčivou levandulovou koupel nohou, od května profesionální zdravotní masáže ve spolupráci s našimi kolegy z JANES fyzioterapeutického centra. Také víkendové poradenství Dr. Věry Jindrové, Lázeňnice z ráje, která pracuje s péčí o pokožku na základě skutečné lékařské diagnostiky. Všichni pracujeme pouze s přípravky v BIO kvalitě, s úctou k přírodě, s láskou k člověku.

Jako minulý rok se těšte na cvičení, tance, jógu a očistné pochody s našimi terapeutkami.

Těšíme se na vás v Levandulovém údolí.

Prehistorie obce Chodouň

Další období, které se nazývá raný středověk (580 – 1000 n.l.), je ve svých počátcích spojeno s příchodem prvních Slovanů.

Archeologické prameny dovo-lují předpokládat, že naši slovanští předkové obsadili Berounsko a Hořovicko nejpozději v 8. století. Stejně jako v předchozích epochách i oni obsazují nejúrodnější regiony: údolí Litavky mezi Berounem a Zdíci, střední a východní část Hořovické kotliny a okolí Hýskova.

Katastr Chodouně byl osídlen podle současných poznatků o něco později – někdy v průběhu 9. století. Jedno malé sídliště vyrostlo jižně od současné obce. Bylo objeveno při povrchovém průzkumu roku 1994, kdy zde bylo nalezeno několik zlomků keramiky. Jeho existenci potvrdil i malý záchranný výzkum I. Benkové při stavbě plynovodu v roce 1997. Nálezy nedovolují přesnější dataci, než je časový interval 9. – 10. století. Rozsáhlejší a dlouhodobější sídliště se podařilo zjistit při povrchových sběrech jižně od obce na západním okraji kravína. Na ploše cca 100 x 100 m byly evidovány desítky zlomků keramiky z 9. – 13. století. Keramickou produkci v této době představují téměř jen hrnce soudkovitého tvaru. Ojedinele se vyskytují misky a malé hrnky. Nádobý bývají v 9. – 11. století zdobeny pásem nebo pásy vícenásobných vlnic v kombinaci s pásem či pásy vodorovných rýh. V 11. až 13. století už převažuje samostatná vlnice nebo vodorovná rýha popřípadě vodorovná rýha šroubovitě se vinoucí na plecích nádoby. Zdobení je téměř vždy umístěno v horní třetině nádoby. Keramika se po celou dobu zhotovuje v ruce a dotáčí na pomalu rotujícím hrnčířském kruhu.

Vzhled zdejší osady lze zrekonstruovat na základě výzkumů sídlišť v různých částech Čech. Vesnice se skládala ve starší době ze shluku mírně zahlučených domů (tzv. polozemnic) o ploše 9 – 12 m². Stěny bývaly roubené nebo pletené z proutí a omazané hlínou s hliněnou podlahou. V rohu stávala kamenná nebo hliněná pec. Postupem doby polozemnic na zdejších sídlištích ubývalo a přibývalo na povrchu stojících kůlových a srubových domů. V okolí obytných staveb se nacházely sklípky na ukládání zásob (tzv. polozemnice) a různé přístřešky a ohrady pro dobytek.

Hlavní náplní všech obyvatel představovalo zemědělství a chov

dobytka. Na polích rostla především pšenice, žito, ječmen, proso, dále hrách, čočka, řepka, mák, len, konopí. K orání bylo používáno dřevěné rá-dlo někdy doplněné železnou radlicí. Obilí sklízeli železnými srpy. Dolo-ženo je i pěstování zeleniny (mrkev, celer, okurka, ředkev, kapusta, cibule, česnek) a ovoce (jablka, hrušně, třeš-ně, slívy). Na okolních pastvinách, a především v lesích bychom našli volně se pasoucí hovězí dobytek, prasata, ovce a kozy a ve vesnici kur domácí, kachny a husy.

V průběhu existence této osady zaniká již slovanská rodová společ-nost a nastupuje období raného fe-udalismu. Ojedinelé písemné zprávy z českých území známe již z té doby. Ale nic z toho se netýká území zá-padně od Berouna. Prvním histo-ricky doloženým českým knížetem byl Bořivoj. Je zmiňován již v roce 872, tedy v době, kdy v Chodouni již pravděpodobně slovanská osada stála. Bořivojův nástupce Svyatopluk (890 – 915) nechal postavit pro Be-rounsko významné hradiště na Tetí-ně. Zde byla v září 921 zavražděna kněžna sv. Ludmila. Tato historická událost má také jednu pověst, kde se sice přímo nehovoří o Chodouni (v té době jistě tento název osada ne-měla), ale o vrchu Vysebohy, který je v těsném sousedství Chodouně.

O tomto vrchu se zmiňuje vlas-tenecký kněz a nadšený archeolog Krolmus, když zaznamenává, že podle lidového vyprávění dala za-vražděná poustevníka Ivana a kněžnu Ludmilu černokněžka Baba s nej-vyšším knězem Krivou, sídlícím na Vysebohách mezi Libomyšlí a Cho-douní. Také se říká, že na Vyse-bohách žili nebo se tam skrývali vrazi kněžny Ludmily Tunna a Gommon. Podle jména Vysebohy je možné, že se skutečně jedná o nějaké pohanské obětiště a sídlo pohanských bohů a kněží, kteří bojovali proti přicháze-jícímu křesťanství.

Jiná pověst hovoří o tom, že mezi Vysebohy a legendami opře-deném Hrádku u Libomyšle, kde koncem 13. století vznikla tvrz, byla tajná podzemní chodba. Nás sa-mozřejmě zajímá další osud osady pod Vysebohy a dalším vrchem, který dostal jméno Studený. Někdy v průběhu nebo na konci 13. století dochází v důsledku ohromných hos-podářských změn k zániku tohoto sídliště a jeho novému vysazení na současném místě na pravidelném půdorysu podle přesného rozměření

▶ Jako jedno z údajných rodišť kronikáře Kosmy se uvádí sousední Zdice.

nových parcel a polností. Je možné, že se tak stalo při nějaké majetkové transakci, o níž je však první zpráva až z konce tohoto století. O této vý-znamné události pro historii Cho-douně budou podrobnější údaje v následujících řádcích. Ale ves zřej-mě měla své majitele již dříve. O nich nám však chybí historické údaje. To ale není jen případ obce Chodouně. Ani Kosmas, první český kronikář a údajně rodák ze Zdí, se nezmi-ňuje ve své kronice o Zdících nebo sousedních osadách.

První určitější zmínky o našem kraji jsou až v zakládacích listinách církevních organizací, jimiž si za-jistovaly důchody na věčné časy. Nejstarší taková písemná zmínka je v zakládací listině Břevnovského kláštera z roku 993. Dalšími pak za-kládací listina Ostrovského kláštera z roku 999 (stával u Davle) a koste-la na Vyšehradě z roku 1088. Tato poslední listina obsahuje 80 osad, z toho řadu vsí z Berounska a Hořo-vicka. Nám nejbližší se uvádí Bavo-ryně, lesní osada se dvěma popluzí-mi a s pkelníkem (smolařem) Šebou a jeho bratrem. O Černíně se činí zmínka již v roce 1005 v souvislosti s kaplí na Velízu.

V roce 1039 je zmínka o Zdi-cích a Lochovicích. Stašov se prvně připomíná v roce 1085. V roce 1186 se uvádějí Rpety jako majetek klášte-tera v Kladru-bech. První zmínka o Hořovicích je z roku 1234, o Cer-hovicích z roku 1275. V té době je také první písemná zpráva o vesnici Chodouni, kterou královna Kunhu-ta, manželka českého krále Přemysla Otakara II., věnovala i s jinými ves-nicemi na Podbrdsku (Drahlovice, Krupná, Radouš, Suchomasty, Svina-ře, Všeradice a Vízina) v roce 1271, listinou vydanou 14. října, špitálu sv. Františka z řádu křížovníků s červe-nou hvězdou v Praze. Je tedy zřejmé, že Chodouň existovala už před tímto rokem a jak se dá předpokládat, byla v majetku panovníka. Ale z té doby žádné písemné informace o této vesnici neexistují. Takže nevíme, kdy původně vznikla a kdy dostala své jméno. Od roku 1271 byla tedy v majetku církevního špitálu.

Rytířský řád křížovníků s červe-nou hvězdou má své kořeny na české půdě. Řád se vyvinul z laického špi-tálního bratrstva, založeného roku 1233 sv. Anežkou Přemyslovnou (kolem 1207 – 1282), jakožto sou-část ji budovaného klášterního kom-

plexu při kostele sv. Haštala v Praze Na Františku. Roku 1237 papež Řehoř IX. povýšil bratrstvo na řeholní řád. Po osamostatnění bylo první řádové sídlo při kostele sv. Petra Na Poříčí a od roku 1252 se řád usadil při kostele sv. Ducha u paty Juditina mostu. Sem byl přenesen i řádový špitál, zvaný špitálem sv. Františka z Assisi (také řádový kostel při něm byl později zasvěcen sv. Františku), a zde vznikl hlavní dům křížovníků, kteří od roku 1252 používali jako řádové znamení červené hvězdy s červeným křížem. Řád tedy vznikl jako domácí obdoba tehdy hojně zakládanych rytířských a hospitálních řádů a brzy se rozšířil i na území Moravy, Slezska, Polska i Uher.

Mimořádného vzestupu došel řád za Václava I., který byl bratrem zakladatelky Anežky Přemyslovny. Jeho syn Přemysl Otakar II. věnoval řádu v roce 1257 na Podbrdsku ves Bítov s okolím. Štědrější byla další donátorka – jeho druhá manželka královna Kunhuta o 14 let později. Ta se narodila někde v Haliči v roce 1246 v rodině černigovských knížat a jejím otcem byl Rostislav Michajlovič pocházející z prvního ruského panovnického rodu Rurikovců. Matkou byla dcera uherského krále Bély IV. jménem Anna. Kunhuta byla ve svých 16 letech provdána za českého krále a během let porodila

Přemyslovi pět dětí, z nichž poslední byl chlapec – pozdější král Václav II.

V roce 1278 král Přemysl Otakar II. v bitvě na Moravském poli zahynul. Královna Kunhuta se tak stala ve svých čtyřiceti letech vdovou. Následovala braniborská okupace Čech a královna vdova byla i s dětmi internována na hradě Bezdězu. Později se jí podařilo utéci ze zajetí a usadila se v Hradci u Opavy, kde začala vést svůj malý dvůr. Následoval i intimní vztah s českým šlechticem Závišem z Falkenštejna z rodu Vítkovců. Z tohoto vztahu se narodil syn, který dostal jména Jan. Záviš se také s královnou Kunhutou oficiálně oženil v roce 1284, ale Kunhuta zemřela hned v příštím roce po svatbě 12. září 1285. Darovací listina pro špitál sv. Františka české královny z roku 1271, kde je zapsána i vesnice Chodouň, se nedochovala v originále, existuje jen její opis v řádové knize ze 17. století.

Jak dlouho byla ves majetkem tohoto řádu není známo a řádový archiv se v žádné jiné listině o Chodouni nezmiňuje. Je známo, že Zdice, Černín a Bavoryně byly koncem 13. století majetkem pražského biskupství a začátkem 14. století král Václav II. přidělil tyto vesnice královskému městu Berounu, ale o sousední Chodouni se v archivních listinách nikde nepíše.

Život včel

Včelí matka ve včelstvu klade po celý svůj život do vyčištěných šestibokých buněk oplozená a neoplozená vajíčka. Oplozené vajíčko svým hladkým žihadlem přilepí na dno buňky. Mladé včely, mladušky se nelíhnou přímo z oplozených vajíček. Vajíčko se změní po třech dnech od zaklazení v bílého červíčka takzvanou larvu, která je po té krmena včelami směsí medu, pylu a mateří kašičky. Desátý den včely buňku uzavřou voskovým víčkem. Jednadvacátý den od zaklazení vajíčka se z buňky prokouše voskovým víčkem na svět včela mladuška. Mladušky po sobě pečlivě vyčistí buňku, ze které se vylíhly, aby se stejný proces kladení mohl opakovat. Matka pro neustále kladení vajíček nemá čas, aby se sama živila. Její krmení mají na starosti mladušky, které ji krmí výhradně mateří kašičkou, kterou jsou schopny produkovat několik dní na počátku svého života z pylu. Mladušky později tuto schopnost při zpracování pylu pomocí hltanových žláz ztrácejí a nevytváří již dostatek mateří kašičky pro krmení matky. Ty pak v krmení matky nahradí mladší mladušky. Ze starších mladušek se stávají dělnice, které vykonávají všechny práce v úlu.

Nakonec se z dělnic stanou létavky, které vylétají ven s úlu pro nektar, pyl a pryskyřici, kterou zpracují na propolis. Pyl z květů rostlin, stromů a keřů se říká včelí chleba a bez něj by včely nebyly schopny existovat. Pyl ukládají včely převážně v prvním a posledním plástu a ty pak slouží jako tepelná izolace vnitřku úlu, ve kterém potřebují plod udržovat v potřebné teplotě pro líhnutí. V lednu letošního roku a nyní i v únoru, kdy se oteplilo na 10 a více stupňů Celsia okamžitě využily létavky a vyletěly ven z úlu, aby se vyprášíly. Vyprázdnění výkalových váčků jim pomůže přežít dlouhou zimu. To poznají i hospodyňky, které využily teplého počasí k sušení bílého prádla venku na sluníčku. Ochladí-li se pod 10 stupňů, pro ty včely, které se včas nevrátí do úlu, to znamená smrt. Pro její pracovitost a nezištnou společenskou pospolitost říkáme, že včela je jediný hmyz, který umírá.

Trubci, robustnější než včely, jsou včelí samečkové a líhnou se oproti včelám až 24. den od zaklazení neoplozeného vajíčka matkou. Mají jediný úkol ve včelstvu, zajistit budoucí generaci ve včelstvu. Nejzdatnější trubec vyletí vysoko za říjnou mladou matkou. Po spáření s matkou padá mrtev k zemi. Matka páření opakuje z několika trubců. Včely se po návratu matky do úlu postarají o odstranění pářítka. Trubec se líhne z větší buňky než včela a nemá žihadlo. Trubci jsou ve včelstvu jen od dubna do srpna, kdy je potom včelí dělnice vytlačí od zásob a když zeslábnou, vyhodí je z úlu ven jako zbytečné jedlíky.

Včelí matka, laicky někdy nazývaná včelí královna, se líhne z oplozeného vajíčka 14 až 15 den a má tedy nejkratší dobu potřebnou ke svému složitějšímu vývoji. Po celou dobu svého vývoje je krmena výhradně čistou mateří kašičkou. Včely druhým, třetím rokem donutí starou, již nevykonnou matku zaklást oplozené vajíčko do předem připravené voskové misky, kterou protáhnou do krápníkového tvaru, matečníku, směřujícího dolů ke dnu úlu. Po vylíhnutí mladé matky, je stará matka včelami buď odstraněná, nebo z úlu se všemi létavkami a zásobami medu vyletí ven, tedy včelstvo se vyrojí a založí novou rodinu. Matky jsou na hrudi včelaři označené číslem a barvou příslušného roku, bílou, červenou, modrou, zelenou a žlutou. Po odchycení roje včelař rychle podle čísla pozná, ze kterého úlu se matka vyrojila a podle barvy určí i její stáří. Pro rok 2022 je to barva žlutá,

Příště si připravím pro vnímavé a pozorné čtenáře něco o včelích produktech, medu, vosku, pylu, fermentovaném pylu, propolisu, jedu a mateří kašičce.

Svět bez včel by se brzy mohl stát světem bez lidí. Chraňte a pečujte o včely jako sami o sebe.

Ing. Jaroslav Kuchyňka

**DOMOV
REALITY**

- ◆ Komplettní realitní servis
- ◆ Specialisté na Berounsko
- ◆ Na trhu od roku 1994
- ◆ Rodinná firma
- ◆ Správa nemovitostí

Domov - realitní společnost s.r.o.
Na Příkopě 1, 266 01 Beroun
info@domov-beroun.cz | tel: 311 623 447

www.domov-beroun.cz

Fotbalové zpravodajství

Zimní přestávka je pryč a fotbal už se tak pomalu vrací do našich životů. Svůj návrat hlásí pochopitelně i IV. třída berounského okresu a s ní i TJ Chodouň, jejíž hráči se během zimy poctivě připravovali. Někteří nabírali herní praxi v nedaleké sportovní hale ve Zdicích, jiní zvyšovali svou fyzickou připravenost individuálně a jiní pečlivě pracovali na psychologické přípravě.

Společně se začátkem jarní části ale také přichází i rozvolnění proti-pandemických pravidel a omezení, a tak nás doufejme čeká ničím nerušené fotbalové jaro. Ostatně na téma Covidu a opatření se vyjádřil i trenér prvního mužstva TJ Chodouň. „Podzimní část pro nás byla hodně náročná. Nejen kvůli velkému počtu zranění, ale také kvůli absencím spojeným s opatřeními a one-

mocněním Covid-19 jako takovým. Amatérský fotbal ve všech okresech to měl obecně těžké, ale všichni chceme věřit tomu, že nyní už se dostáváme do fáze, kdy se pomalu navrátíme k normálnímu fungování, a to nejen ve fotbale, ale i v našich civilních životech. Tato jarní část pro nás může být pomyslným začátkem té náročné cesty, kdy se pokusíme sport jako takový vrátit do našich životů a do životů všech dětí, kterým Covid vzal možnost být tohoto součástí, nebo v horším případě jim vzal i tu dětskou vášeň a zapálení pro jejich oblíbený sport.“

Na jaře se tak snad můžeme těšit na plné trávníky, ale i pomyslné ochozy stadionů. IV. třída berounského okresu svou jarní etapu započne 2. dubna a TJ Chodouň v ní čekají takové zápasy jako je derby s B-týmem Zdic na domácím hři-

šti, do Chodouně také zavítá lídr soutěže Vysoký Újezd a naopak hráči Chodouně vyrazí do Chrusenic, které se překvapivě umístily na průběžném třetím místě. Trenér prvního mužstva Chodouně už jen dodává: „Čekají nás určitě hodně zajímavé a náročné zápasy a my doufáme, že nás při nich naši fanoušci podpoří alespoň tak, jako tomu bylo doposud, za což jim patří obrovský dík nás všech, protože víme, že to s námi není někdy úplně jednoduché.“ A co si trenér prvního celku pro jarní část přeje? „Tak na titul už je asi pozdě myslet, ale myslím, že největším přáním je, aby všichni hráči dokončili jaro ve zdraví. Možná by mě snad víc u srdce zahrála už jen větší účast na trénincích, abychom mohli hrát i něco jiného než maršá.“

TJ Chodouň

TJ Chodouň vás zve

Vsobotu 19. 3. se uskuteční v kulturním domě od 14 do 15:30 hodin **Valná hromada TJ Chodouň**. Zveme všechny bývalé i současné fotbalisty a zároveň všechny dospělé, kteří by měli zájem rozšířit členskou základnu TJ Chodouň a podílet se na všech činnostech a akcích týkajících se jak fotbalu dospělých, tak akcí pro předškolní a školou povinné děti pořádaných klubem TJ Chodouň.

Stejný den se pak od 16 do 18:30 koná v kulturním domě **Dětská diskotéka** pro děti od 3 let. Součástí budou sportovní hry a soutěže o ceny. Po celý den bude zajištěno občerstvení.

NÁBOR NOVÝCH HRÁČŮ

TJ Chodouň pořádá jarní nábor chlapců a dívek narozených v letech 2008 až 2018. Bližší informace u předsedy Miloše Kořínka na tel.: 725736211.

CHODOUŇSKÉ NOVINKY 1/2022. Vyšlo 14. března 2021. Uzávěrka příštího vydání 10. května 2022.

Periodický tisk územního samosprávného celku Chodouň. Vychází 4 x ročně. Distribuce zdarma v nákladu 300 výtisků. Vydává Obec Chodouň, 267 51 Chodouň 56, IČ: 00509655. Evidenční číslo periodického tisku přidělené ministerstvem: MK ČR E 14258. Grafické zpracování a tisk: Dalmat. Redakce neodpovídá za věcný a gramatický obsah zveřejňovaných příspěvků.